

11283 - قاتتىق قول ۋە مۇتەئەسسپ بولما

سوئال

ئىسلام كۆرسەتمىسىگە زىت ئىش قىلىۋاتقان بىرەرسىگە، مەزكۇر ئىشنىڭ توغرا ئەمەسلىكىنى بايان قىلىپ نەسەھەت قىلساق، دەرھاللا، قاتتىق قول بولما! مۇتەئەسسپلىك قىلما! تۈزۈك بول! مۆتىدىل بولغىن!، دېگەندەك سۆزلەر بىلەن جاۋابلايدۇ. مۆتىدىللىق قانداق بولىدۇ؟، بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. شەرئەتتە چەكلەنگەن ئىشنى قىلىۋاتقان ياكى بۇيرىغان پەرز ئەمەلنى تەرك قىلغان كىشىگە، بۇ ئىشتىن قول ئۈزگىن ياكى بۇ ئىشنى قىل، دەپنەسەھەت قىلىنسا، يۇقىرىقىدەك سۆزلەرنى دىسە، ئۇ كىشى خاتالاشقان بولىدۇ، چۈنكى بىر كىشى نەسەھەت قىلغاندا، ھېچ بولمىغاندا نەسەھەت قىلغۇچىغا، رەھمەت ئېيتىپ، ئۆزىنىڭ قىلىۋاتقان ئىشلىرىغا قاراپ چىقىشى كېرەك. ئەگەر نەسەھەت قىلىنغان ئىش ئۆزىدە بولىدىكەن دەرھال چەكلەنگەن ئىشتىن قول ئۈزۈپ، بۇيرۇغان ئىشنى ئىجرا قىلىشى لازىم.

ئەمما ئۇ كىشىنىڭ: "قاتتىق قول بولما، مۇتەئەسسپلىك قىلما" دېگەن سۆزىگە كەلسەك، قاتتىق قوللۇق، ئاسانلىق ۋە مۆتىدىللىق قىلىش شەرتى پىرىنسىپلارغا مۇراجىئەت قىلىش بىلەن بولىدۇ. شەرئەتكە مۇۋاپىق كەلگىنى مۆتىدىللىق، ئۇنىڭدىن ھالقىغىنى قاتتىق قوللۇق دېيىلىدۇ. تولۇق ئادا قىلالمىغىنى سەل قاراشتىن بولىدۇ، بۇنى ئۆلچەيدىغان ۋە بېكىتىدىغان ئۆلچەم شەرئەتتۇر. مۆتىدىللىقنىڭ مەنىسى: ئىشنىڭ شەرئەتكە ئۇيغۇن كەلگىنى دېگەنلىكتۇر. شەرئەتكە مۇۋاپىق كەلگەن ئىش، مۆتەدىلدۇر. (تۈگىدى).